

عنوان مقاله:

فن شناخت و بررسی آسیب در شمشیر مفرغی - آهنی به دست آمده از کاوش‌های منطقه تول تالش

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات باستان‌شناسی پارسه، دوره 7، شماره 24 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده‌گان:

Hamid-Reza Bakhshandehfard – Associate Professor, Department of Restoration of Historical and Cultural Objects, Faculty of Conservation and Restoration, Isfahan Art University, Isfahan, Iran

Soraya Mohammadi – M.A. student in restoration of historical and cultural objects, Department of Restoration of Historical and Cultural Objects, Faculty of Conservation and Restoration, Isfahan Art University, Isfahan, Iran

.Hooman Bakhshandehfard – Bachelor of Pure Chemistry student, Faculty of Chemistry, Isfahan University of Technology, Isfahan, Iran

خلاصه مقاله:

اثر مورد مطالعه در این پژوهش، یک شمشیر با دسته مفرغی و تیغه آهنی است که از گورستان باستانی تول، واقع در شهرستان تالش استان گیلان، کشف شده است. شئ مذکور، در تاریخ ۱۳۸۱.ش. در کاوش‌های علمی توسط «محمدرضا خلعتبری» به دست آمده است و مربوط به دوره عصر آهن II (اوایل هزاره اول پیش از میلاد) است. اثر مورد مطالعه دارای دو تکه، تیغه آهنی و دسته مفرغی است که در یک قسمت هلالی شکل به هم متصل شده اند. قسمت انتهای دسته، دارای فرمی به شکل لاله‌گوش است که به «فیل‌گوش» معروف است. قبل از قسمت فیل‌گوش، یک برجستگی دیده می‌شود. این پژوهش به کمک مطالعات کتابخانه‌ای و آزمایشگاهی جهت فن شناسی و آسیب شناسی یک شمشیر با دسته مفرغی و تیغه آهنی، به دست آمده از گورستان تاریخی تول تالش، انجام شد. در این راستا با هدف مطالعه فن شناسی و آسیب شناسی شئ مذکور از طریق انجام مطالعات تطبیقی و باستان‌شناسی به روش کتابخانه‌ای، انجام مطالعات فن شناسی به روش‌های آزمایشگاهی رادیوگرافی، متابولوگرافی، مشاهدات ریزاختراری به کمک میکروسکوپ الکترونی روبشی (SEM-EDS) و آنالیز فازی محصولات خوردگی توسط ترقق اشعه ایکس (XRD) و همچنین شناخت روش ساخت و شناسایی انواع آسیب‌ها و خوردگی‌ها انجام شد. مطالعات تطبیقی و کتابخانه‌ای تلخ این اثر را به عصر آهن نشان داد؛ هم‌چنین آزمایش‌های انجام شده بروی دو قسمت دسته و تیغه نشان داد، جنس تیغه آهنی آلیاژ آهن - کربن بوده و دسته اثر از آلیاژ مفرغ با تکیک ساخت ریخته‌گری و چکش کاری است؛ هم‌چنین اثر دارای خوردگی گالوانیکی است.

کلمات کلیدی:

,Bimetallic Sword, Iron Age, Galvanic corrosion, Iron, Bronze, Conservation and Restoration, Tol-e Talesh
شمشیر مفرغی - آهنی، عصر آهن، خوردگی گالوانیکی، آهن، مرمت، حفاظت، تول تالش.

لينك ثابت مقاله در پايگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1870671>

